

Empowered lives.
Resilient nations.

ОГЛЯД СТАНУ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

місто **Щастя**

2019

РЕЗЮМЕ

Проведене в в місті Щастя оцінювання показало, що після зниження активності бойових дій у районі люди почали відчувати себе безпечніше, і структура потреб у сфері безпеки змінилася. Зниження кількості жителів, зміна демографічної структури, а також той факт, що місто не є транзитним населеним пунктом призвело до того, що знизилася і кількість правопорушень. Основні проблеми, які турбують жителів: крадіжки з покинутих будинків, бездомні пси, шахрайство, вживання наркотиків.

Місцеві жителі турбуються про те, як на їх безпеку вплине відкриття КПВВ «Щастя» і хотіли б, щоб потенціал поліції та її ресурси було збільшено, аби бути готовими до зростання потоку людей.

ДСНС також має проблеми зі швидкістю реагування у віддалених населених пунктах району, що пов'язано зі станом доріг і доступністю. У місті не проведено достатньо роботи по підготовці до надзвичайних ситуацій, необхідно налагоджувати більш тісну співпрацю ДСНС з місцевою владою.

Надані рекомендації містять ідеї проєктів, які дозволять вести роботу щодо зниження наявних загроз і заохочувати населення до участі в програмах, спрямованих на те, щоб зробити Щастя більш безпечним для життя містом.

ЦІЛІ

Оцінювання місцевих проблем безпеки з погляду місцевого населення.

Оцінювання інституційної спроможності поліції і можливості надавати поліцейський сервіс.

Оцінювання інституційної спроможності ДСНС реагувати на надзвичайні ситуації.

Оцінювання ініціатив з community policing.

МЕТОДОЛОГІЯ

Для проведення оцінювання було розроблено спеціальний інструмент, питання якого ґрунтувалися на положеннях Методології оцінки спроможності ПРООН (UNDP Capacity Assessment Methodology) з урахуванням місцевих особливостей законодавства та системи управління державними органами.

Інформація збиралася під час інтерв'ю з представниками місцевої влади, жителями м. Щастя, керівництвом і працівниками поліції, керівництвом і працівниками ДСНС. **Всього було проведено 8 глибинних інтерв'ю.**

✓ Загальний огляд ситуації з безпекою

Внаслідок того, що місто тривалий час знаходиться в зоні бойових дій і під обстрілами, значна кількість жителів його покинула. Фактично населення зменшилося з 13 500 жителів до 6 000. В багатьох аспектах місто Щастя стало відокремленим від великих транспортних артерій — поруч проходить траса, по якій машини йдуть на Станцію Луганську, але місто загалом відрізане. **Життя міста тісно пов'язане з роботою ТЕЦ;** вона дає роботу жителям (1800 осіб), тепло і світло. Проте відрізаність, віддаленість і близькість до зони бойових дій штовхає молодь виїжджати.

За останній рік практично припинилися обстріли міста і прилеглих територій з важкої зброї. Зараз обстріли йдуть з мінометів і стрілецької зброї та зосереджені на місцях дислокації військових.

Кількість озброєних військовослужбовців у місті знизилася, військова техніка з вулиць пішла. Все це підвищує почуття безпеки, враховуючи, що як ключові загрози жителі бачать відновлення обстрілів і бойових дій.

Серед найбільших загроз також розглядаються міни та снаряди, доступність наркотиків. Крадіжки також турбують місцевих, однак найчастіше це стосується залишеного житла. У місті не так багато місць, де продається алкоголь після 22:00 — це

автозаправна станція «Паралель». **Патрулювання вулиць добре допомагає:** до війни ситуація з п'яними компаніями була значно гіршою. Жителів міста турбують також проблеми з дикими тваринами — собаками, лисицями.

Як найбільш небезпечні ділянки виділяються: вулиця на краю річки Сіверський Донець; дачі і всі території, наближені до лінії розмежування. Також люди намагаються не ходити в сторону блок-посту «Фасад», у район мосту через річку, ТЕС і кооператив «Озеро Зімовне» — там дислокуються військові, і доступ для цивільних туди закритий. У районі пляжу ділянку розмінували.

За три роки пройшло оновлення вуличного освітлення на 80%, хоча всі лінії електропередач навісні, і їх також потрібно замінювати. Водночас знято пільговий нічний тариф (з 2019 року), тож сума витрат на освітлення вулиць стала дуже великою для міста. Найближчим часом буде прийнято рішення, що після 00:00 третину лампи освітлення вимикатимуть.

Є кілька занедбаних безлюдних будівель: гуртожиток на вулиці Гагаріна, недобудова в парку і велика кількість дачних кооперативів навколо міста. З моменту закінчення активних бойових дій і появою регулярних частин ЗСУ самозаселення дачних буди-

ночків припинилося, але люди побоюються, що воно відновиться після відкриття КПВВ «Щастя». Про більшість крадіжок у приватному секторі люди не повідомляють, бо не хочуть писати, надавати дані та витрачати свій час.

Є декілька відеокamer, які були встановлені перед виборами. Вони знаходяться на балансі Палацу культури. Є також план встановлення 30 камер, узгоджений з поліцією, а сервер повинен бути у поліції. Згідно з цим планом було встановлено 3 камери, і проект було припинено. На сьогодні ніхто не хоче приймати камери на баланс, поліція писала проект, але не змогла отримати гарантійний лист від місцевої влади.

Щастя знаходиться поруч із магістральними дорогами, але транспортне сполучення слабе. Це пов'язано з тим, що всі маршрути були зав'язані на Луганськ. Через стан доріг потрапити в Новоайдар і Северодонецьк доволі складно. Водночас усі сервіси знаходяться в Новоайдарі. Також погане сполучення зі Староайдаром, водосховище люди переїжджають по понтонному мосту. Раніше туди ходила соціальна маршрутка гуманітарної організації, але зараз маршрутки туди не ходять. Через труднощі доступу в Старобільськ і Северодонецьк були випадки, коли жінки народжували в дорозі.

Критична інфраструктура – Луганська ТЕС, там є воднева станція, потенційний вибух якої несе значну небезпеку для міста. До того ж станція працює на великому об'ємі газу. Будівлі знаходяться в робочому стані. Межі зберіглися й охороняються. План дій у разі надзвичайної ситуації

розроблений, навіть проходило навчання. Проте в місті немає автобусного парку, а ті автобуси, які є призначені лише для працівників станції. Люди самі облаштували для себе підвали і повісили на під'їздах вказівники, але вони придатні лише для недовгого перебування.

Готовність місцевих служб до надзвичайних ситуацій не перевіряється регулярно – системна робота не ведеться. Відсутній загальний протипожежний стенд і спільна, доступна для всіх аптечка. У місті є інформація щодо безпеки, частіш за все щодо мінної безпеки або профілактики шахрайства.

У місті проживає приблизно 1500 дітей, 4000 пенсіонерів, 300 людей з інвалідністю

У Щасті є дитячий інтернат (130 дітей) і два ПТУ.

З військовими конфліктами немає, особливо після їх передислокації. Стало більше дисципліни. Військові допомагають населенню, щонайменше під час проведення масових заходів. Цивільно-військове співробітництво працює з місцевою владою.

✓ Робота поліції

У штаті поліції м. Щастя 27 осіб, укомплектовано 21 позицію. 17 працівників відділення — внутрішньо переміщені особи. Відділення підпорядковується Новоайдарському відділу й обслуговує територію уздовж лінії розмежування від Трьохізбенки до Станції Луганської. У відділенні немає слідчо-оперативної групи, зазвичай вона приїжджає з Новоайдари (30 км).

Серед ключових проблем, з якими стикається поліція — крадіжки (часто з покинутих будинків), хуліганство, продаж наркотиків. Значну проблему становить телефонне шахрайство. Для профілактики злочинів необхідно не менш ніж 10 камер, з яких мінімум 2 — смарт (в'їзд-виїзд).

Взаємодія з військово-цивільною адміністрацією слабка; спеціальної програми, спрямованої на покращення правопорядку немає, фінансування не виділяється. Завдяки проекту ПРООН поліція ремонтує кімнату для прийому громадян, але залишаються незакритими потреби в автомобілі й оргтехніці. Також працівники відділення хотіли б пройти тренінги з комунікації та подолання стресових ситуацій. Для роботи з населенням потрібні поліграфічні матеріали.

Поліція розклеює інформацію про дільничних по місту, в багатьох установах, крамницях. Завдяки цьому і регулярним звітам перед громадою (раз в 2 місяці) люди знають дільничного і начальника поліції.

Поліція розклеює інформацію про дільничних по місту, в багатьох закладах. Завдяки цьому й регулярним звітам перед громадою (раз на 2 місяці) люди знають дільничного та начальника поліції

Громадський порядок також підтримується завдяки цілодобовому патрулю «Луганськ-1»

Люди хотіли б, щоб поліція оперативніше повідомляла інформацію про вибухи та перестрілки, бо поширюються плітки.

✓ Робота ДСНС

У штаті частини 61 позиція, працює 42 особи. На чергування заступає 7–8 осіб. Є 4 автомобілі (2 нові, 2 старі), потрібен аварійно-рятувальний автомобіль, на якому буде встановлено спеціальне обладнання. У штаті є фельдшер, достатнє забезпечення медичними засобами й аптечками. Персонал частини пройшов курс надання першої медичної допомоги. Час від часу співробітники частини проходять навчання спеціальним навичкам у різних містах України.

Виклики надходять безпосередньо в частину або в Новий Айдар. ДСНС обслуговує Щастя, Передельське, Лопаткіно Лобачеве, Геївку, Старий Айдар, а також виїжджає в Трьохізбенку та Станицю Луганську.

Відстань до деяких населених пунктів становить понад 30 км, дороги погані. Добровільних дружин немає. У 2019 році було здійснено 20 виїздів у Щастя, 31 — в інші райони, 64 — для допомоги населенню. На тери-

торії обслуговування багато лісів, тож часто виникають пожежі. У лісництва немає своєї техніки. Тому є потреба в ранцях для гасіння низових пожеж. На території працює 2 групи піротехніків із Сум.

ТЕЦ не перевіряється ДСНС через мораторій на перевірки. Один раз на рік проходить перевірка за домовленістю. Усі гідранти на ТЕЦ і в місті справні.

Взаємодія з ВЦА слабка, місцева влада не надає допомоги.

Серед ключових потреб ДСНС: гідростанція для різання металу (необхідно в роботі під час ДТП, розбиранні конструкцій), пневмоподушка, обладнання для порятунку на воді, приміщення для зберігання тротилу. В усіх є бойовий одяг, каски, пояси, дихальні апарати, але є потреба в панорамних масках і спеціальному взутті. Є гостра необхідність у радіостанціях — їх бракує. Коли гасили пожежі в 2015–2016 роках, то не могли зв'язатися щодо підвезення води.

Ведеться робота з населенням, особливо з дітьми, але не вистачає наочних і роздаткових матеріалів.

✓ Солідарність громади

Частіш за все сусіди добре знають одне одного, але люди іноді насторожено ставляться до переміщених осіб. Готовність прийти на допомогу дуже висока, це підтвердилось поведінкою під час обстрілів.

Іноді активна частина громади об'єднується для спільної діяльності. Багато хто задіяний у спільній праці — у рамках програми «Місто своїми руками», що підтримується ТЕС. Вона вимагає ініціативної групи та внеску людей, нефінансового, у вигляді роботи з благоустрою. З 2012 року було реалізовано 70–80 проєктів, переважно за кошти закладів і працівників станції. Багато людей долучалось — солідарність у цьому випадку була високою. У 2019 році зусиллями молоді та працівників комунальної сфери було очищено пляж.

Люди побоюються, що відкриття мосту збільшить кількість людей, які прибуватимуть до міста, **що викликатиме проблеми**: напівкримінальні елементи можуть почати займати вільні квартири, будинки, дачі; виникнуть проблеми з отриманням пенсій з банкоматів, з цінами в аптеках. Люди наполягають, що при відкритті дороги на КПВВ необхідно враховувати досвід — треба створити інфраструктуру.

Зібрання з питань безпеки проводяться, завдяки зусиллям громадських організацій, міжнародних організацій, ДСНС і поліції.

ВИСНОВКИ

- Після того як припинилися обстріли міста та навколишніх територій з важкого озброєння кількість озброєних військовослужбовців і воєнної техніки в місті зменшилась, у жителів значно підвищилось відчуття безпеки.
- За час бойових дій населення міста зменшилося удвічі, що певною мірою позитивно впливало на рівень злочинності. Основні завдання для поліції на сьогодні — попередження та розкриття дрібних крадіжок, шахрайства, зберігання та вживання наркотичних речовин. Крім того, жителів турбують здичавілі тварини. Для посилення безпеки в місті поліція та жителі пропонують установити відеокамери і частіше проводити зустрічі, що дозволить посилити профілактичну роботу.
- Серед ключових завдань ДСНС у Щасті — робота з боеприпасами, що не розірвалися, гасіння лісових пожеж. Виїзд на віддалені від місця дислокації виклики ускладнюється поганими дорогами та неможливістю під'їзду. Для вирішення цих питань необхідне додаткове обладнання.
- Взаємодія поліції та ДСНС з ВЦА здійснюється недостатньо. Спеціальної програми, спрямованої на підтримку правопорядку немає, а фінансування на покращення безпеки не виділяється.
- Люди побоюються, що відкриття мосту збільшить кількість людей, які прибуватимуть до міста, що викликатиме проблеми: напівкримінальні елементи можуть почати займати вільні квартири, будинки, дачі; виникнуть проблеми з отриманням пенсій з банкоматів, з цінами в аптеках. Люди наполягають, що при відкритті дороги на КПВВ необхідно враховувати досвід — треба створити інфраструктуру.

РЕКОМЕНДАЦІЇ

- Покращити безпеку в м. Щастя могла б система відеонагляду, програма стерилізації бездомних псів і роз'яснювальна робота щодо схем шахрайства.
- Необхідно вирішити матеріальні проблеми поліції, щоб покращити роботу, яку ведуть дільничні щодо профілактики злочинів: збільшити кількість автотранспорту для поліції, фінансувати виготовлення просвітницьких поліграфічних матеріалів, проводити більше зустрічей із населенням.
- ДСНС потребує додаткового обладнання, щоб забезпечити якісне та вчасне реагування на виклики та профілактичну роботу. Для місцевості є актуальним питання гасіння лісових пожеж, що зі спеціальним обладнання можна робити значно ефективніше.
- На готовність до надзвичайних ситуацій могло б вплинути створення загального плану реагування, облаштування тимчасових сховищ, створення автобусного і транспортного парку для евакуації та переміщення.
- Місту необхідно розвивати програми участі населення в профілактиці наркоманії та інформування поліції про точки продажу та вживання наркотичних речовин.